

DAÜ HUKUK FAKÜLTESİ
LAW 531 ANAYASA HUKUKU I
YÜKSEK LİSANS DERS İÇERİĞİ

Doç. Dr. Demet ÇELİK ULUSOY
2021-2022 GÜZ

LAW 531	ANAYASA HUKUKU I	DOÇ. DR. DEMET ÇELİK ULUSOY	Ders Tanımı	Anayasa Hukuku başlığında sunulan ders, anayasa hukukunun genel ilkeleri ve kuralları üzerinde yoğunlaşmaktadır. Bu çerçevede: Anayasa, anayasa türleri, anayasacılık hareketleri, kaynağı ve özellikleri ile siyasal iktidar, siyasal iktidarın kurumsallaşma biçimi olarak devlet, devletin nitelikleri ve devlet biçimleri çerçevesinde temsili, yarı temsili, yarı doğrudan ve doğrudan hükümet biçimleri; yasama yürütme erklerinin yapı, işlev ve ilişkileri konusu da Anayasa Hukuku I dersinin içeriğine dahildir.
------------	---------------------	--------------------------------------	----------------	--

DERS KAPSAMINDAKİ KONULAR

ANAYASA

Anayasa Yapımı, Anayasacılık

YASAMA ORGANI

Genel Olarak Parlâmentonun Doğuşu

Parlâmentoların Yapısı: Tek-Meclisi ve İki-Meclisli Parlâmentolar

Parlâmento Üyeliği (Seçimi, Nitelikleri ve Hukukî Statüsü)

Yasama Bağdaşmazlıkları

Yasama Meclisi Üyelerine Tanınan Güvenceler

Yasama Bağışıklıkları

Yasama Sorumsuzluğu

Yasama Dokunulmazlığı

Parlâmentoların İç Yapısı ve Çalışma Düzeni

Yasama Fonksiyonu

Yasama Fonksiyonunun Tanımı ve Diğer Devlet Fonksiyonlarından Ayrılması

1. Maddî Kriter: Tanım, Örnekler ve Değerlendirme

2. Organik Kriter: Tanım, Örnekler ve Değerlendirme

Yasama Organının Geleneksel ve Çağdaş İşlevleri

Yasama İşlemleri; Tanımı, Türleri

Parlâmento Kararı ve Kanun Ayırımı

Kanunlarla Eşdeğer İşlemler

Kanunların Hazırlanması, Kabulü, Denetimi

Maddi Kanun

Şekli Kanun

Parlâmento Kararları; Özellikleri, Biçimleri, Kabul Edilmesi ve Yayınlanması

Yürütme Organı ile İlgili Parlamento Kararları

Yargı Organı İle İlgili Parlamento Kararları
İçtüzük

Parlamento Kararlarının Denetimi: İstisnaları ve Eylemli İçtüzük Meselesi

Yasamanın Düzenleme Alanı

Yasama Fonksiyonunun Özellikleri

Yasama Yetkisinin Genelliğinin Anlamı

Yasama Yetkisinin Asliliği

Yasama Yetkisinin Devredilmezliği

Parlâmentoların Görev Ve Yetkileri

Kanun; Uluslararası Antlaşmaların Onaylanmasının Uygun Bulunması; Yetki Kanunu;

Bütçe ve Kesin Hesap Kanunları; Genel ve Özel Af İlanı; Hükümeti Denetleme

YÜRÜTME ORGANI

Yapılarına Göre Yürütme Şekilleri

Geleneksel ve Çağdaş Yürütme

Yürütme Organı

Cumhurbaşkanı Görev ve Yetkileri

Sorumluluğu ve Sorumsuzluğu

Siyasal Sorumsuzluğu

Cezaî Sorumluluğu ve Sorumsuzluğu

Hukukî Sorumluluğu

Karşı-İmza Kuralı

Hükümet: Atanmaları, İstifaları, Görev ve Yetkileri

a) Başbakan

b) Bakanlar Kurulu

c) Bakanlar

Siyasal, Hukuki ve Cezai Sorumlulukları

Kollektif Sorumluluk

Bireysel Sorumluluk

C. Yürütme Fonksiyonunun Özellikleri

1. Kanuna Dayanma Niteliği İstisnaları

2. Kanuna Aykırı Olmama Niteliği

3. Yürütme Fonksiyonunun Alanı

Yürütme Organının İşlevleri; Geleneksel ve Çağdaş İşlevler

Yürütme Düzenleyici İşlemleri ve Özellikleri

Kararnameler: Yapılış Usulleri, Yetki, Konu, Yürürlük, Denetimleri Açısından Değerlendirilmesi

a- Olağan Dönem Kararnameler

b- Olağanüstü Dönem Kararnameler

Tüzük

Yönetmelik

İdarenin Diğer Adsız İşlemleri

YARGI

I. Yargı Fonksiyonu (Fonksiyonel Anlamda Yargı)

B. Hâkim Kavramı

2. Hâkimlerin Bağımsızlığı

3. Hâkimlik Teminatı

4. Hâkimlerin Atanması ve Özlük İşleri

Genel Olarak Hâkimler Yüksek Kurulu

TEMEL HAK VE HÜRRİYETLER

Temel Hak ve Hürriyetlerin Sınıflandırılması
 Jellinek'in Sınıflandırması
 Ortaya Çıkış Sıralarına Göre Tasnif
 Temel Hak ve Hürriyetlerin Sınırlanması Rejimi
 Olağan ve Olağanüstü Hal Dönemlerinde Temel Hak ve Hürriyetlerin sınırlandırılması Sistemi

ANAYASA YARGISI

Genel Olarak Anayasa Yargısı
 Anayasa Yargısının Varlık Nedeni ve Ortaya Çıkışı
 Anayasa Yargısının Koşulları
 Anayasa Mahkemelerinin Yapıları (Üyelerin Sayısı, Görev süresi ve Seçimleri)
 Anayasa Yargısı Modeller
 Amerikan Modeli Yaygın Denetim
 Avrupa Modeli Merkezleşmiş Denetim
 Anayasa Mahkemelerinin Görev ve Yetkileri
 Dar Anlamda İşlev: Temel Görev ve Yetki: Bazı Normların Anayasaya Uygunluğunu Denetlemek 447
 Geniş Anlamda İşlev: Anayasa Mahkemelerinin Ek Görev ve Yetkileri
 Anayasaya Uygunluk Denetiminin Türleri
 Denetim Zamanına Göre
 A. Önleyici Denetim
 Siyasal ve Yargısal Ön Denetim
 B. Giderici- Düzeltici Denetim

Kanunların Anayasaya Uygunluğunun Yargısal Denetiminin Kapsamı:

Şekil ve Esas Bakımından Denetim Ne demektir?

Anayasaya Uygunluk Denetiminin Yolları

- A. İptal Davası- Soyut Norm Denetimi
- B. İtiraz Yolu- Somut Norm Denetimi
- C. Anayasa Yargısında Bireysel Başvuru

Anayasaya Uygunluk Denetiminin Konusu: Anayasa Mahkemelerinin Denetimine Tabi

Olan Norm ve İşlemler

Anayasa Mahkemelerinin Yargılama Usulleri

A. Davanın Açılması ve Görüşülmesi

İlk İnceleme ve Esasın İncelenmesi

D. Ret ve İptal Kararları

B. Anayasa Mahkemesi Kararlarının Sonuçları ve Kararlarının Bağlayıcılığı

DERS DEĞERLENDİRME YÖNTEMLERİ

1. VİZE- SINAV % 30

2. I. ÖDEV -KISA ESSAY/ YAZI/MAKALE VE SUNUMU % 20

I. ÖDEV KONUSU DERSİN ÖĞRETİM ÜYESİ TARAFINDAN BELİRLENECEKTİR. ÖDEV KISA MAKALE NİTELİĞİNDE EN FAZLA 4-5 Sayfa OLACAKTIR. SUNUMU İLE BİRLİKTE DEĞERLENDİRİLECEKTİR.

3. FİNAL ÖDEVİ VE SUNUMU % 40

FİNAL SINAV ESSAY- PROJE OLACAK EN FAZLA 10 SAYFA OLACAK, KONUSU ÖĞRENCİ TARAFINDAN DERSİN ÖĞRETİM ÜYESİ İLE İSTİŞARE EDİLEREK ANAYASA HUKUKUNUN YUKARIDAKİ İÇERİKLERİNDEN OLMAK KOŞULUYLA BELİRLENECEK.

4. GENEL OLARAK DERSE KATILIM % 10

DERSE ETKİN KATILIM, YOKLAMA VE DERSE HAZIR GELİNİLMESİ DEĞERLENDİRİLİR.

KAYNAK ÖNERİLERİ

Kemal Gözler, "**Anayasa Hukuku Genel Esasları**", Ekin Yayınevi, Bursa, Son Baskısı

Kemal Gözler, "**Türk Anayasa Hukuku Dersleri**", Baskı: 6, Ekin Yayınevi, Bursa, 26. Son Baskı,

Ergun Özbudun, "**Türk Anayasa Hukuku**", Baskı: 21, 2021/10, Yetkin Yayınları, Ankara.

İnsan Hakları Hukuku, Özgürlükler Hukuku alanına ilişkin temel kaynaklar

İbrahim Ö. Kaboğlu, "**Özgürlükler Hukuku**", Baskı: 6, İmge Yayınevi, İstanbul, 2002.

1982 T.C. Anayasa Metni,, 2017 Yılında Yapılan Anayasa değişiklikleri ile Birlikte-KKTC Anayasası veya diğer ülke anayasaları kullanılabilir.

KKTC HUKUKU ELE ALINDIĞINDA KAYNAK OLARAK;

FAZIL SAĞLAM , "K.K.T.C. Anayasa Hukuku Ders Notları," , Yakın Doğu Üniversitesi Hukuk Fakültesi Yayını, Lefkoşa.

1985 KKTC Anayasa Metni